

TECHNISCHE VRAGEN

Bestemd voor politiek forum van d.d. 20 maart 2017

Onderwerp : Afvalscheiding

Vraagsteller: D66/Jeroen Hendriks

Datum : 16 maart 2017

In de voortgangsmemo van november 2016 geeft u aan dat het onderzoek naar afvalscheiding in de hoogbouw in 2017 zal worden "aangevangen".

1. Is er al een tijdlijn voor dit onderzoek?

Dit onderzoek is in een afrondende fase en kan naar verwachting binnen enkele weken worden toegezonden.

In alle scenario's neemt het aantal minicontainers toe. In het voorstel is te lezen dat onbekend is of er draagvlak onder de inwoners is voor deze toename. Een belangrijk aspect hierbij is de beschikbare ruimte voor deze containers.

2. Is bekend op welke plaatsen in de laagbouw een toename van het aantal minicontainers tot problemen gaat leiden door ruimtegebrek? Welke oplossingen worden hier voorzien?

Dit is niet onderzocht. De verwachting is dat het gebruik van drie minicontainers (maximaal 1 extra ten opzichte van de huidige situatie) in de meeste tuinen mogelijk is.

Volgens de huidige informatie heeft bijna 30% van de huishoudens op dit moment een extra restafvalcontainer en zodoende al 3 minicontainers in gebruik. In de nieuwe situatie worden de restafvalcontainers vervangen. Tevens willen we de volumekeuze vrij laten (bijv. 180 liter ipv 240 liter voor papier) om zodoende het ruimtegebrek te beperken.

3. Wordt er nog een onderzoek gedaan naar het draagvlak?

Na besluitvorming wordt er een implementatieplan gemaakt. In het implementatieplan besteden we o.a. aandacht aan het vergroten van het draagvlak.

In het voorstel worden de kosten van de verschillende scenario's gepresenteerd.

4. Zijn de bedragen voor investeringen en eenmalige kosten berekend ten opzichte van het referentiescenario of ten opzichte van het referentie-plusscenario?

De investeringen en eenmalige kosten zijn berekend ten opzichte van het referentiescenario.

5. In kostenvariant 2 worden de investeringen en eenmalige kosten betaald uit de egalisatiereserve reiniging. Is deze reserve ook niet bedoeld als buffer voor toekomstige reparaties en verbeteringen aan het rioolstelsel? Hoe wordt gezorgd dat hiervoor voldoende geld beschikbaar blijft?

De egalisatiereserve reiniging is niet bedoeld als buffer voor toekomstige reparatie en/of verbeteringen aan het rioolstelsel. Dit is de Egalisatievoorziening riolering

6. De uiteindelijke onttrekking uit de egalisatiereserve is onder andere nog afhankelijk van het nieuwe contract met de vuilverwerking. Wanneer zijn deze gegevens beschikbaar voor de raad?

Het contract van de vuilverwerking is ingegaan vanaf 2016 en loopt t/m 2022

In alle scenario's is sprake van papierinzameling door verenigingen.

7. Welke verenigingen worden hier bedoeld? Vallen ook de kerken hieronder?

In de huidige situatie kunnen alle verenigingen en scholen die geregistreerd zijn in het kader van de "Subsidieverordening oud papier" oud papier inzamelen. Er is vooralsnog geen reden om dit in de toekomst te wijzigen. De gewenste gemeentebrede inzameling van papier stelt wel bepaalde eisen aan deze organisaties ten aanzien van de uitvoering.

8. Is onderzocht of ook andere afvalstromen door de verenigingen kunnen worden verzameld?

Nee, hier is geen onderzoek naar gedaan. Van oudsher is de papierinzameling de fractie waar de verenigingen inkomsten mee genereren. Binnen de afvalinzameling zijn er nauwelijks andere mogelijkheden voor een vergelijkbare inkomstenbron.

9. Hoe lopen de papierstromen op dit moment en hoe gaat dit veranderen (wie plaats de container, wie zamelt in, wie verkoopt uiteindelijk het papier, wie bepaalt de hoeveelheid)? Hoe gaat een eventuele verrekening plaatsvinden?

De verenigingen/scholen hebben elk apart een overeenkomst met Vliko. Deze plaatsen de container, zamelt in en de hoeveelheid wordt gewogen bij Vliko. Daar krijgen zij een marktconforme prijs.

De voorkeur is om in de toekomst zoveel mogelijk samen met verenigingen en scholen de inzameling te regelen (dit moet nog nader worden onderzocht). Dit kan bijvoorbeeld door een voertuig beschikbaar te stellen. De verenigingen en scholen zouden dan de opbrengst voor papier kunnen krijgen.

10. Wat zijn de financiële consequenties voor de verenigingen en de gemeenten als de verenigingen zelf de volledige verkoopprijs behouden en we verder af te zien van de minimale vaste vergoeding door de gemeente?

Ervanuit gaande dat de situatie gelijk blijft. Verenigingen zamelen nu in via een papiercontainer op locatie. De verenigingen krijgen nu al de volledige verkoopprijs + een vergoeding van de gemeente (€ 36,- per ton bovenop de vergoeding vanuit Vliko). De jaarlijkse vergoeding vanuit de gemeente aan de verenigingen is nu op jaarbasis € 11.500,-

11. Waarop is de aanname gebaseerd dat de hoeveelheid papier die door de verenigingen wordt ingezameld zal afnemen van 16 ton naar 10 ton? Wat zijn de gevolgen voor de berekende kosten als deze afname niet optreedt?

Het huidige inzamelresultaat via de verenigingen is aangenomen op 16 kg per inwoner per jaar en daarnaast wordt 33 kg papier aangeboden via de ondergrondse en bovengrondse papiercontainers. Door verstrekking van een minicontainer voor papier aan de laagbouw is de verwachting dat de inwoners geen papier meer aan zullen bieden in ondergrondse en bovengrondse papiercontainers en dat ook het aanbod bij verenigingen – door het gemak van de eigen papierminicontainer - wat af zal nemen: van 16 kg per inwoner naar 10 kg per inwoner.

Als dit effect niet optreedt, zullen de inkomsten van de verenigingen voor het papier uit de laagbouw in alle toekomstscenario's gelijk blijven. Het effect op de netto gemeentelijke kosten voor de laagbouw in scenario 2 en 3a/3b is een kostenstijging van circa € 0,60 per huishouden in de laagbouw.

12. Hoe hoog zijn de kosten voor de inzameling per ton papier die regulier (dus niet via de verenigingen) door de gemeente wordt ingezameld?

De kosten voor lediging van de 23 ondergrondse en 24 bovengrondse papiercontainers, bedragen circa € 67 per ton. Dit bedrag is exclusief de kosten voor afschrijving en beheer van de containers en de opbrengst bij de papierhandel.

De netto kosten voor de verwijdering van het papier dat via de milieuparkjes wordt ingezameld, liggen rond € 23 per ton (zie tabel).

		totale kosten	per ton
OPK milieuparkjes totaal	inzameling	€ 58.314	€ 67
	inzamelmiddel (jaarlast)	€ 13.574	€ 16
	inzamelmiddel (beheer)	€ 13.510	€ 15
	sortering	€ 0	€ 0
	overslag / transport	€ 28.572	€ 33
	verwerking	-€ 92.620	-€ 106
	subsidie verenigingen	€ 0	€ 0
	vergoeding afvalfonds	-€ 1.442	-€ 2
	totaal	€ 19.908	€ 23

In scenario 3b wordt het ophalen van het restafval in de wijkcontainers uitbesteed aan de gemeente Leiden.

13. Welke organisatievorm wordt hierbij gehanteerd? Is onderzocht of dit wettelijk mag? Moeten deze werkzaamheden niet (Europees) aanbesteed worden?

Binnen het onderzoek is nog niet nader bekeken welke (wettelijke) eisen gelden voor de uitbesteding van de inzameling van deze ondergrondse restafvalcontainers. Gezien de bestuurlijke wens tot meer samenwerking binnen de regio, lijkt het logisch om voor deze inzamelactiviteiten in eerste instantie de samenwerkingsmogelijkheden met Leiden nader te verkennen. Mocht dit – vanwege welke reden dan ook – niet mogelijk zijn, dan zal de lediging op de markt worden gezet.

In het onderzoek is gerekend met een marktconform tarief.

Voorgesteld wordt de ophaalfrequentie van het restafval flexibel te maken door gebruik te maken van volmeldsystemen.

14. Is de betrouwbaarheid van dergelijke systemen onderzocht? Welke ervaringen zijn er bij andere gemeenten met deze wijze van ophalen? Hoe groot is de kans dat er vuilniszakken met restafval naast de volle of ontoegankelijke containers belanden?

Steeds meer gemeenten schakelen over op een systeem van volmelding, omdat hier mee een efficiencyslag in de inzameling gerealiseerd kan worden. In dit onderzoek is uitgegaan van een volmeldsysteem dat werkt met een sensor die de vullingsgraad meet. Door deze zodanig te bevestigen dat er een signaal wordt afgegeven bij circa 75% vulling van de container, kunnen overvolle containers worden voorkómen.

Door toepassing van dit volmeldsysteem worden overvolle containers voorkomen. Het volmeldsysteem voorkomt echter niet dat bijvoorbeeld de inwerpopening verstopt raakt, bijvoorbeeld door verklemming van (te) groot voorwerp. Verder is bijplaatsing van afval naast de ondergrondse containers vooral een gevolg van gedrag. De gebruikers van de container dienen goed geïnstrueerd te worden over de gebruiksregels van de containers: melden als deze onverhoopt toch vol is en het afval weer mee naar binnen nemen. Via controle en handhaving wordt hier ook op toegezien.

Ook in scenario 3 worden de VANG-doelstellingen niet gehaald. Er wordt in het voorstel gesproken over de noodzaak voor aanvullende maatregelen.

15. Welke maatregelen worden hiermee bedoeld? Waarom zijn deze niet meegenomen in het voorstel?

De onderzoeksvraag voor het bureau was gericht op toepassing van één of twee minicontainers voor grondstoffen, wat in feite als eerste stap gezien kan worden op de weg naar de VANG-doelstellingen voor 2020. Op basis van de ervaringen elders in Nederland is op voorhand duidelijk dat deze één of twee grondstofcontainers niet voldoende zijn om het scheidingsgedrag naar het gewenste niveau te krijgen.

Mogelijke aanvullende maatregelen zijn er (of worden in de nabije toekomst verwacht) op het gebied van toepassing van een financiële prikkel, luierinzameling en –verwerking en nascheiding van het resterende restafval.